

Tirgus apskats

2010. gada 05. jūlijs – 11. jūlijs

Pagājušā nedēļā tirgus dalībnieku bažas mazinājās un akciju vērtība atkal pieauga, jo gaidāma banku stresa testu rezultātu publicēšana un, šķiet, ieguldītāji saprata, ka iepriekšējās bažas par ekonomikas pieauguma nestabilitāti ir bijušas pārspīlētas, pēc tam, kad Starptautiskais Valūtas fonds (SVF) palielināja prognozes par pasaules ekonomikas pieaugumu un Āzijas valstu centrālās bankas turpināja palielināt bāzes procentu likmes.

Saskaņā ar jauno SVF prognozi pasaules ekonomikas pieaugums 2010. gadā būs 4,6%, bet aprīlī šī prognoze bija 4,2%. Prognoze balstīta galvenokārt uz lielāku nekā paredzētu ekonomikas pieaugumu gada pirmajā pusē. Paredzams, ka gada otrajā pusē pasaules ekonomikas pieaugums būs lēnāks, jo palielinājušies lejupslīdes riski. SVF ir brīdinājis, ka eirozonas valstu parādu problēmas un finanšu sektora riski var izplatīties. Paredzams, ka pieaugums būs dažāds reģionu starpā, bet vislielākais pieaugums sagaidāms attīstības valstīs. Prognozētais ekonomikas pieaugums nākamajā gadā ir 4,3% (aprīlī prognoze bija tādi pati).

Pagājušā nedēļā ieguldītāji kļuva pozitīvāki par gaidāmajiem Eiropas banku stresa testēšanas rezultātiem, jo tiek paredzēts, ka bažas ir pārspīlētas un tiks uzrādīti mazāki zaudējumi. Ir parādījušies izteikumi, ka plānotajos testos tiks pieņemti, ka zaudējumi no Grieķijas valsts parādzīmēm būs 17%, bet Spānijas - 3%. Tomēr ar to var nebūt pietiekami, lai pārliecinātu ieguldītājus, ka bankas ir spējīgas tikt galā ar iespējamu valstu parādzīmju neapmaksāšanu. No otras puses, tiek uzskatīts, ka iekļaut saistību nepildīšanas iespējas faktoru ir pārāk riskanti, jo tas var dot signālu tirgus dalībniekiem, ka saistību nepildīšana ir uzskatāma par iespējamu. Cits un vēl svarīgāks neatbildēts jautājums ir, kā varas iestādes rīkosies ar bankām, kas nespēs veiksmīgi izturēt testus, un vai tām tiks piešķirts papildu kapitāls. Preses konferencē pēc Eiropas centrālās bankas (ECB) monetārās politikas sēdes par banku stresa testiem un tajos izmantojamiem pieņēmumiem tika runāts mazāk nekā gaidīts. Eiropas finanšu ministri pirmdienas tikšanās laikā Briselē apspriedīsies, kādā apjomā tiks publicēti dati par testiem un to rezultāti. Paredzams, ka banku stresa testu rezultāti tiks publicēti jūlija beigās.

ECB monetārās politikas sanāksmē tika nolemts atstāt bāzes procentu likmes nemainīgas 1% līmenī, jo paredzams, ka vietējais inflācijas spiediens saglabāsies neliels. ECB paredz, ka eirozonas ekonomikas pieaugums būs mērens, bet dažos finanšu tirgus segmentos turpināsies spriedze.

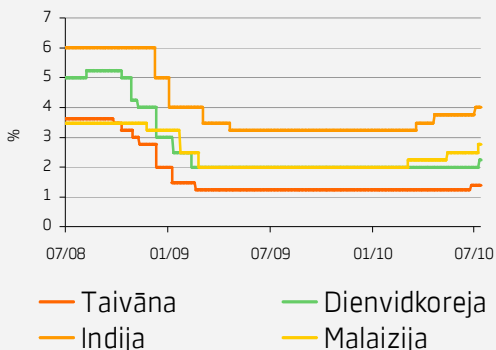
Eiropas Savienības Statistikas birojs pagājušā nedēļā paziņoja, ka **eirozonas pirmā ceturkšņa IKP pieaudzis par 0,2%, kas atbilst iepriekšējām prognozēm**. Pieaugumu veicināja eksports un valdību tēriņi, bet patērētāju un uzņēmumu tēriņi samazinājušies. Eirozonā eksporta apjoma pieaugums bijis 2,1% kopš pagājušā gada ceturta ceturkšņa, kad pieaugums bija 1,8%, bet valdību tēriņu apjoms pieaudzis par 0,2%. Arī uzņēmumu krājumu izmaiņas veicināja ekonomikas pieaugumu pirmajā ceturksnī. Investīcijas uzņēmējdarbībā un patērētāju tēriņi pirmajā ceturksnī samazinājušies attiecīgi par 1,2% un 0,1%. Salīdzinot ar to pašu laiku pirms gada, IKP pieaudzis par 0,6%.

ASV ekonomikas dati šoreiz sagādājuši mazāku vilšanos. **ASV jauno bezdarbnieku pieteikumu skaits bija mazāks nekā prognozēts** - šis rādītājs krities par 21000, sasniedzot 454000. Tomēr to diez vai var uzskatīt par stabilu stāvokļa uzlabošanu, jo rādītājs ir diezgan nepastāvīgs un šogad joprojām ievērojami pārsniedz 400000, svārstoties ap 460000. Bezdarbnieku pabalsta saņēmēju skaits krities par 224000 (kritums lielāks par prognozēto). Bezdarbnieku, kas saņem ārkārtas pabalstu, skaits arī samazinājies, jo Kongress nepieņēma lēmumu par šo pabalstu piešķiršanas pagarināšanu.

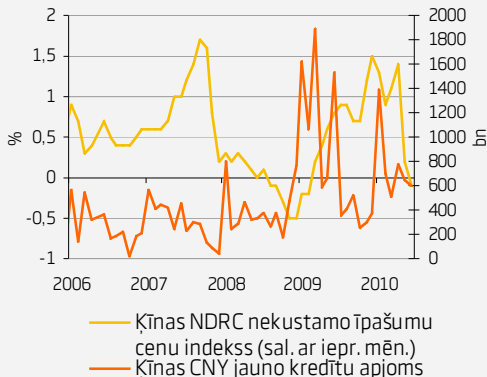
Bažas par ekonomikas pieauguma palēnināšanos samazinājušās, jo **Āzijas valstu centrālās bankas turpināja palielināt bāzes procentu likmes**, apliecinot, ka tās neuzskata, ka ekonomikas pieaugums palēninās. Korejas Banka pagājušā ceturtdienā pirmo reizi kopš krīzes sākuma palielināja bāzes procentu likmi - no 2% uz 2,25%, bet Malaizija palielināja to jau trešo reizi - šoreiz no 2,5% uz 2,75%. Taivāna un Indija bāzes likmes palielināja nedēļu iepriekš (1. attēls).

Ķīnas ekonomikas dati liecina, ka valdības īstenotie nekustamā īpašuma tirgus atvēršanas pasākumi sāk iedarboties. **Jūnijā nekustamo īpašumu cenas Ķīnā kritās pirmo reizi kopš 15 mēnešiem**, arī banku kreditēšanas apjomi samazinājās (2. attēls). Tas ir pozitīvi attiecībā uz tirgiem, jo samazina bažas par inflāciju un palielina cerības par maigākas monetārās politikas turpināšanos. Saskaņā ar *Bloomberg* datiem paredzamā gada inflācija jūnijā sasniedza 3,3%. Paredzams, ka Ķīnas IKP pieaugums otrajā ceturksnī, salīdzinot ar to pašu laiku iepriekšējā gadā, būs 10,5%. Inflācijas un IKP pieauguma dati tiks paziņoti šajā nedēļā. Paredzams, ka ekonomikas pieauguma temps gada otrajā pusē būs lēnāks zemāka pieprasījuma no Eiropas un Ķīnā īstenoto pasākumu dēļ. Taču pagājušās nedēļas tirdzniecības statistika liecina, ka eksporta apjomi ir ievērojami auguši, bet importa apjomi ir samazinājušies straujāk par prognozēto.

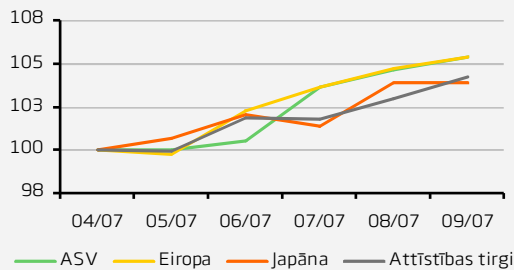
1. attēls. Āzijas valstu centrālās bankas palielina bāzes procentu likmes

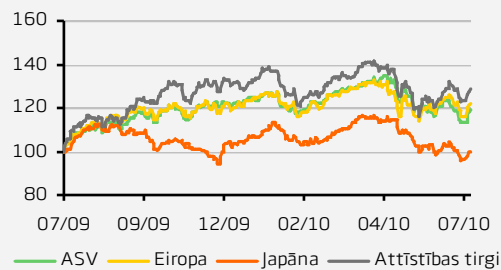
2. attēls. Ķīnā nekustamo īpašumu cenas kritās pirmo reizi kopš 15 mēnešiem

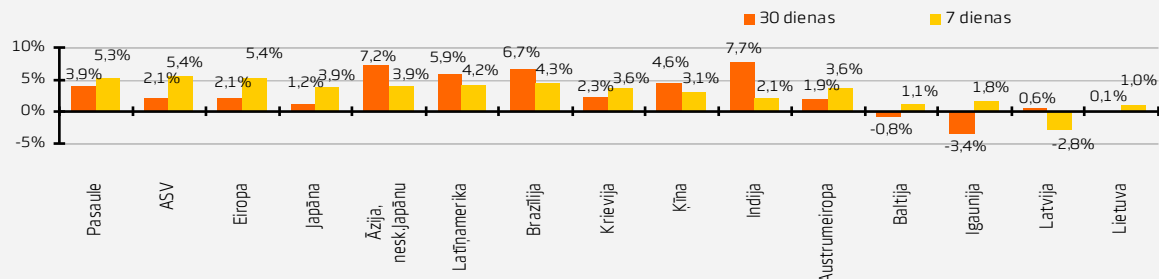
3. attēls. Akciju tirgi pagājušā nedēļā

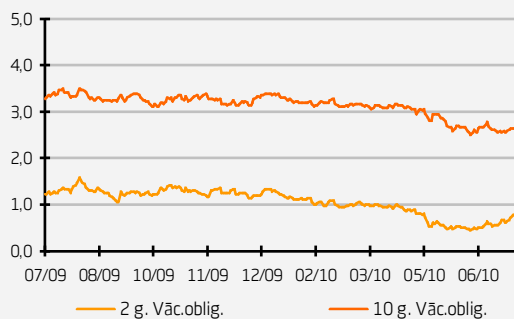
4. attēls. Akciju tirgi pagājušos 12 mēnešos

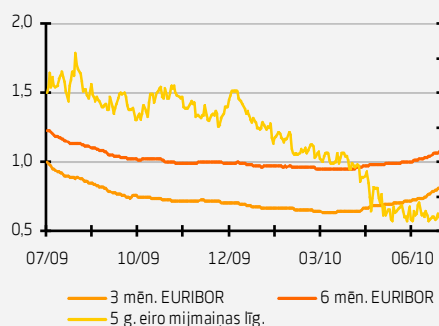
5. attēls. Akciju tirgu rezultāti¹

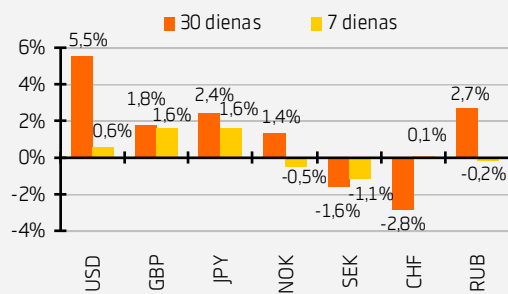
6. attēls. Vācijas valsts obligāciju ienesīgums

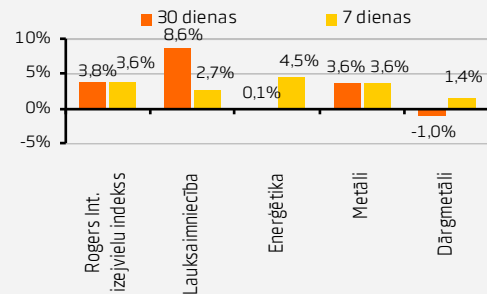
7. attēls. EURIBOR likmes pagājušos 12 mēnešos

8. attēls. EUR kurss pret noteiktām valūtām

9. attēls. Izejvielu indeksu rezultāti

Diagrammu avots: *Bloomberg* (ja nav norādīts cits)
Piezīme: visi ienesīgumi izteikti attiecīgo indeksu valūtās, ja nav norādīts citādi.

Atruna:

Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai filiāles kopā saukti „Swedbank Baltijas grupa”). Apskatā izteiktie viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu mainīšanās dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, nedz arī to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētie apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai.

JĀ ESĀT IZLĒMUŠI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JŪSU PIENĀKUMS IR PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS DARBĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPĒJAMOS SAISTĪTOS RISKUS.

¹ Grafikā attēloti attiecīgā reģiona MSCI indeksa rezultāti, kas izteikti ASV dolāros, izņemot Austrumeiropas akcijas (DJ Stoxx EU Enlarged) un Baltijas valstu akcijas (OMX indeksi)